

Akademik Miroslav Samaržija, ravnatelj Klinike za plućne bolesti Jordanovac

Rak pluća više nije presuda: Hrvatska donosi prekretnicu

10.08.2025.

Autor: I.Z./Studio4/HRT

Početkom kolovoza obilježava se Svjetski dan raka pluća, koji organizira Međunarodni forum respiratornih udruga s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije, ranog otkrivanja i liječenja ove smrtonosne bolesti. O napretku hrvatskog zdravstvenog sustava na tom polju govorio je akademik Miroslav Samaržija, ravnatelj Klinike za plućne bolesti Jordanovac, u emisiji Studio 4 na HRT-u.

Rana dijagnostika donosi nadu za izlječenje?

Samaržija je istaknuo kako je program rane dijagnostike karcinoma pluća u Hrvatskoj iznimno uspješan. Dosad je u prvom stadiju otkriveno više od 30 % slučajeva, što otvara mogućnost potpunog izlječenja nakon kirurškog zahvata, a ne samo produženja preživljavanja.– Ne govorimo više samo o smanjenju mortaliteta, već o stvarnom izlječenju, naglasio je Samaržija.

Tko je u riziku? Nisu samo pušači?

Iako su rani programi bili fokusirani na teške pušače (20-30 kutija), ta se definicija danas širi. Nova istraživanja pokazuju da su i nepušači, posebno mlade žene s obiteljskom anamnezom, visoko rizična skupina. Hrvatska razvija stručno-znanstveni projekt kojim će evaluirati upravo ovu populaciju.–

Učimo od drugih, posebno od azijskih zemalja. Istražujemo i utjecaj radona – prirodne radioaktivnosti prisutne u zgradama, rekao je Samaržija.

Nova paradigma: Ultra low dose CT i umjetna inteligencija?

U Hrvatskoj se sve više koristi CT s vrlo niskom dozom zračenja (ultra low dose), što omogućava sigurnu i brzu dijagnostiku čak i kod asimptomatskih pacijenata. Cilj je uvesti ovaj oblik pregleda u redovite sistematske preglede.– Danas radimo na redizajnu nacionalnog programa rane dijagnostike, u kojem ključnu ulogu ima umjetna inteligencija (AI), otkriva Samaržija.

Robotska ruka priprema citostatike: Više vremena za pacijente?

AI i prediktivni modeli: Medicina budućnosti već je tu.Umjetna inteligencija koristi se u 3D analizi plućnih promjena, a Hrvatska je postala istraživački partner kompanije Siemens u razvoju još naprednijih AI sustava.Osim analize snimki, razvijaju se algoritmi za procjenu rizika temeljeni na velikim bazama podataka i modelima strojnog učenja, koji pacijente svrstavaju u visoko i niskorizične skupine.– Prvi rezultati su iznimno obećavajući. Očekujemo da ćemo ih već krajem ove ili početkom sljedeće godine uključiti u kliničke smjernice, najavio je Samaržija.

Revolucija u kirurgiji: Robotika već u praksi?

Uz ranu dijagnostiku, razvija se i mikrotraumatska, poštredna kirurgija raka pluća. Zahvaljujući ranom otkrivanju tumora, Hrvatska je prije nekoliko mjeseci uvela i robotsku kirurgiju, koja omogućava preciznije i manje invazivne operacije.– Cijela struka se mijenja – od dijagnostike, preko predviđanja, do samog liječenja. Napredak je velik i brz, zaključio je Samaržija.

<https://www.bing.com/ck/a?!&&p=a2f84717c96cdf95de2bb04f8b8b959a66b9ef41d599e699362adf55ea04381dJmltdHM9MTc1NTIxNjAwMA&ptn=3&ver=2&hsh=4&fclid=17b808ea-921b-697a-3469-1dc593aa6846&u=a1aHR0cHM6Ly9tYWdhemluLmhycC5oci96ZHJhdmxqZS9ocnZhdHNrYS1wcmVkd m9kaS1yZXZvbHVjaWp1LXUtYm9yYmktcHJvdGI2LXJha2EtcGx1Y2EtMTIyODQzMjI&ntb=1>